
Yngst i klassen, mer deprimert?

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

LISE SKOGSTAD LOFTSGAARD

Tidsskriftet

Er det en sammenheng mellom alder i årskullet og psykisk lidelse? En ny studie fra USA tyder på det.

Illustrasjon: Science Photo Library / NTB Scanpix

Flere tidligere studier har vist at barn født sent på året oftere får en ADHD-diagnose og at de presterer dårligere på skolen. Tidsskriftet JAMA Pediatrics publiserte nylig en kohortstudie som understøtter disse funnene, og som i tillegg finner mer depresjon hos de yngste (1).

Kohortstudien analyserte data om flere enn en million barn i alderen 4–15 år og så på sammenhengen mellom relativ alder og insidens av psykisk utviklingshemning, ADHD og depresjon før fylte 16 år. Man delte inn barna i hvert årskull i fire grupper etter fødselsmåned, og gruppen med de eldste barna i klassen ble brukt som referanse. Forekomsten av alle de nevnte diagnosene økte gradvis og var høyest blant de yngste barna i klassen. For eksempel var justert hasardratio for depresjon 1,31 (95 % KI; 1,08–1,59) for den yngste gruppen sammenliknet med den eldste.

– Det nye ved denne studien er at den viser at de yngste i årskullet også har økt risiko for depresjon, sier Pål Surén, som er forsker ved Avdeling for barns helse og utvikling, Folkehelseinstituttet.

– Dette er overraskende, ettersom man i utgangspunktet ikke skulle tro at depresjon hadde så mye med relativ modenhet å gjøre. Det indikerer at det også er emosjonelle belastninger forbundet med det å være yngst i sitt årskull.

Forskerne bak studien foreslår blant annet å åpne for mer fleksibel skolestart for de yngste barna i et årskull. Dette har også vært diskutert i Norge i forbindelse med utredningen av hvorfor gutter gjør det dårligere i skolesystemet enn jenter. Forskerne advarer mot overdiagnostikk og understreker hvor viktig det er å ha et skolesystem som tar godt vare på de mest umodne barna.

LITTERATUR

1. Root A, Brown JP, Forbes HJ et al. Association of relative age in the school year with diagnosis of intellectual disability, attention-deficit/hyperactivity. JAMA Pediatr 2019; doi: 10.1001/jamapediatrics.2019.3194. [PubMed] [CrossRef]

Publisert: 6. november 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0655

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. mars 2026.